

Ilanngussaq 2

Politikikkut Ataqtigiissaarisoqatigiit 11. august 2011-mi telefonikkut ataatsimiinnerannit imaqarniliaq

Peqataasut:

Naalackersuinikkut Ataqtigiissaarisoqatigiit:

Aleqa Hammond, AH
Vittus Qujaukitsoq, VQ
Jens-Erik Kirkegaard, JEK
Martha Lund Olsen, MLO
Finn Karlsen, FK
Steen Lynge, SL
Jørgen Wæver Johansen, JWJ
ACNA Chemnitz Narup, ACNA
Hermann Berthelsen, HB
Ole Dorph, OD
Martha Abelsen MA

Peqataatitaasut:

Svend Hardenberg
Peter Hansen
Jørn Skov Nielsen
Susie Marthin Kjeldsen
Hans Peder Barlach Christensen
Hans-Erik Bresson

Imaqarniliortut:

Kirsten Fencker aamma Marianne Petersen

Avataanit peqataatitat:

Henrik Rafn
Lise Buchardt

Oqaluuserisassat

- 1. Oqaluuserisassat akuersissutigineqarnerat**
- 2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuersissutigineqarnera (ilanngussaq 1)**
- 3. Akuersissutigineqartussat**
  - 3.1. Naligiissarinerмик ataatsimoortumillu tapiissutinik suliassat (ilanngussaq 2)
  - 3.2. Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarneranni sulianik isumaginnittarnerup naliliivigineqarnera (ilanngussaq 3)
  - 3.3. Inatsisiliorneq taamatuttaaq tusarniaasarneq (ilanngussaq 4)
- 4. Ilisimatitsissutissat**

- 4.1. Aaqquissuusaanermik iluarsaaqqinnerup naliliivigineqarnera (ilanngussaq 5)
- 4.2. Suliniutit annertuut kommuninut Namminersorlutik Oqartussanullu kingunerisinnaasaat - Aatsitassat: IBA isumaqatigiinniarnertit (ilanngussaq 6)
- 4.3. Sanaartornermut tunngasuni immikkoortunut pilersaarutit (Ilanngussaq 7)
- 4.4. Aaqquissuusseqqinnissat pillugit ilisimatitsissut (Ilanngussaq 8)

5. Allakkatigut ilisimatitsissuteqaqatigiinneq

- 5.1. Namminersorlutik Oqartussat (ilanngussaq 9)
- 5.2. Kommunit (ilanngussaq 10)

6. Tamalaat

7. Tulliani ataatsimiinnissaq

1-imut. Oqaluuserisassat akuersissutigineqarnerat

Akuerineqarput.

2-mut. Kingullermik ataatsimiinnermi imaqarniliap akuerineqarnera

VQ - Peqataasut allattorsimaffiannut naqqiissut:

Mininnguaq Kleist naqqinneqassaaq

ACNA - Danskisut imaqarniliaq:

Imm. 4. pilersitseqqinnissamut pilersaaruteqarpoq, tamanna erseqqissumik allassimassaaq

Imm. 5. Ittoqqortoormiit

JWJ: Danskisut imaqarniliaq

Qupp. 4 ilanngunneqassaaq: KS-imi suliffissaaleqisut kommuninut allanut nussornerat aamma pingaartinneqassaaq.

3.1-imut Naligiissaarinermik ataatsimoortumillu tapiissutsinik suliaqarneq

VQ-p paasivaa uuttortaait pingaartitalu pillugit sulii isumaqatigiinngitsoqartoq, taakkununga ilanngullugit isertitat namminersorlutik oqartussanit piliarineqartut ilaassanersut.

JWJ allappoq aggustip ulluisa tallimaanni ataatsimiinnermi kommunit pingasut taakku akornanni isumaqatigiittoqarsimasoq, tabel 36-p saqqummiunneqartup Naalakkersuisullu ataatsimiinnissamut tassunga akissuteqarnissamut killiliussillutik ilusissatut siunnersuutip akornanni ilusissamik toqqaanissaq pillugu Kommuneqarfik Sermersooq eqqaassanngikkaanni.

OD allappoq Ilusissaq H Qaasuitsup Kommuniani atorumaneqartoq.

ACNA allappoq Kommuneqarfik Sermersooq ukiortaamiilli suliaqarnerunissamut maannalu aaqjissuussinerup 2015-ip tungaanut atuutsikkallarnissaanut piareersimasoq. Kommune 2015-imi aningaasaleeqqinnissamut piareersimavoq. Namminersorlutik Oqartussanit piliarineqartut naligiissaarinermut ilaasariaqanginnerannik kommune isumaqartoq allassimavoq. Maanna aaqjissuussinerup akileeqqinngikkaluarluni atuuttariaqarnera kommunimit siunnersuutigineqarsimavoq, Kommuneqarfik Sermersooq naligiissaarinermut 86 mio. kr.-inik akiliisareemat.

MA: OD-p oqaatigisaa - naligiissaarineq pillugu eqqartuunitsinni mianerinnittariaqarpugut, eqqartukkat amerlavallaartinagit, naligiissaarineq sorpassuarnik nassataqarmat.

HB: Sanaartornermut aningaasaliissutit akornanni naligiittoqanngilaq. Ilulissani tapiiffigeqatigiittarneq ujarorpaa. Kommunip 100 mio. kr.-it, 7 %-imik aningaasalersuutissat suli amigaatigai. Ilusissaq H atorneqartariaqarpoq.

Allaffeqarfimmiut ulluni tulliuuttuni naatsorsuutinik erseqqissaanissaat VQ-p inerniliuppaa eqqartuinerlu taanna maanna unittariaqartoq. KS-ip kisimi ilusissat piumanngilai pingasut allat namminneq siunnersuuteqarlutik. Naalakkersuisut suliaq uterfigeqqikkumaarpat.

3.2-mut Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarneranni sulianik isumaginnittarnerup naliliivigineqarnera

OD: Iliuseqapallattoqartariaqarpoq tamanna nunatsinnut iluaqutaaginnassammat.

JWJ: Inatsisinut tunngasortaat iluarsineqartussat 2015-imi piareersimassangatinneqarput. Kommune Kujalliuup 2016-imi januaarimit kommunitut misileraaviunissaq kissaatigaa. Kommunit akiliisitsiniartarfinni paasissutissanik paarlaasseqatigiissinnaasariaqaraluarput. Taamatuttaaq innuttaasut tamarmiunngitsoq PBS-imik atuisinnaanerata pingaartinneqartariaqarpoq. Tapiissutit A-t tigussaanerulersinneqassapput. A-nik tapiissuteqartarneq nunani avannarlerni allanisulli Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigisariaqarpat kommunit pinnatik. Naggataatigut - utoqqalinermit pensionisianit sulinngiffeqarnerisutisianiillu akiitsut ilanngaatinneqarsinnaasariaqarput.

MA: Akiliisitsiniartarneq ajornartorsiutaasimannngilaq suliassaqarfik kommunimiikkallarmat. Akiliisitsiniartarnerup qitiusumik ingerlanneqalernerata kingorna sulissuteqarniarneq appariarsimavoq sulisullu piginnaasaqarnerulersinniarneqartariaqarput. Akiliisitsiniartartut kommuniiittariaqarput, tassani akiliisitsiniartarneq akisussaannikkut qitiusumik suli inissisimammat, inuit sianerfigeqattaarnagit. Nunatsinniittut amerlanersaat ullut 14-ikkuutaarlugit akissarsisarput, tamanna PBS-imit naammassineqanngilaq. Naggataatigut - kiffaq-kontumik suliaqarneq inatsisitigullu suliniutissat sorliit tamatuminnga aallartitsinissamut pisariaqarnerisut pissanganarpoq.

VQ: Akiliisitsiniartarnermi sulissuteqarnerusoqartariaqarpoq piginnaasaqarnerulersitsiniarnissarlu pisariaqartinneqarluni.

3.3-mut Inatsiliorneq tassunga ilanngullugu tusarniaaneq

VQ: KANUKOKA-p saaffiginnissutaa akuerineqarpoq. Tamanna aallaavigalugu ilitersuutinik il.il. pilersitsisoqarnissaa kaammattuutigaarput, kiisalu pisariaqartitsisoqartillugu Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik attavigineqartassaaq.

MA: Sulinerup piaartumik aallartinneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Suleqatigiittoqarluarsimavoq allaffissornertaalu periarfissaqaleriarpat piaartumik aallartinneqartariaqarput.

Namminersorlutik oqartussanit, kommuninit KANUKOKA-miillu peqataatitaqarfiusumik allaffissornikkut suleqatigiissitanik, nassuiaammi missingersuutillu pillugit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi kaammattuutigineqartunik piviusunngortitsinissamut inatsisilerinermik aallartitsisussanik. Suleqatigiissitat kingusinnerpaamik 2014-ip naanerani kaammattuutit naammassereersimassavaat.

2-mut) 4.1. Aaqqissuusseqqinnerup nalilersornera

VQ: Kommuninik kattussuussineq tamatumingalu naliliineq Ilulissani eqqartorneqarpoq.

Oqaluuserisami tusakkat malinneqassapput.

4.2-mut Suliniutit annertuut kommuninut Namminersorlutik Oqartussanullu kingunerisinnaasaat - Aatsitassat: IBA isumaqatigiinniarnertit

JEK: Qeqertarsuatsiaat IBA-mik isumaqatigiissut naammassereerpaat.

JWJ allappoq Killavaat Alannguannut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffiup misissuinerit piumasarineqartut naammasserusuppassinngikkai. Suliffissat Kommune Kujallermut pingaarutilerujussuupput. Mary Riverimik pilersaarut Qaqortumut saqqummiunneqarpoq kommunilu Nunatta nunallu avannarliit allat akornanni misillittakkanik paarlaasseqatigiittoqarsimanagera pillugu ilisimatinneqarusuppoq. Kommune Mary Riverimik pilersaarut pillugu paasissutissat assilinerinik perusuppoq.

JEK: Peqataasunut allakkiamik nassiussissaaq.

VQ ilisimatitsivoq Nunatsinni aalisarnermi suliareqqiisarneq illugu Nassuiaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit aamma Aningaasanut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfimmit suliarineqartoq 2016-imi januaarip naanerani piariissasoq.

4.3-mut Sanaartornermut tunngasuni immikkoortunut pilersaarutit

HB: Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Kommunit ulluunerani paaqqinniffinnut ukiorpassuarni namminneq akiliisarsimapput. Maanna nunaqarfiit salliutinneqarmata illoqarfiit qanoq aningaasalorsorneqassappat?

VQ: Ilisimatitsissut kommuninut nassiussuunneqassaaq.

ACNA: Titarnerit pingajuat, pilersaarusernermut periusissiat Taanna suliarinnittussarsiuunneqarsinnaava?

Peter Hansen: Pilersaarusernermut periusissiat attaveqatigiissutitut atorneqarnissaat naapertuuppoq, sanaartornermut tunngasuni ataqaatigiinnerusoqarniassamat. – Pilersaarusernermut periusissiat kommunit tulleriiaarinerinut eqqartuinerinut kingornalu nalunaaruteqarnerinut atorneqartarput.

OD: Aammattaaq tunitsivinnut il.il. aningaasaliinissaq kissaatiginarpoq. Immikkoortumut pilersaarut pisortat pilersaarutaannut allanut akuliunneqartariaqarpoq.

Immikkoortoq tusaatissatut tiguneqarpoq

4.4-mut. Aaqqissuusseqqinnissat pillugit ilisimatitsissut

MLO: Naalackersuisoqarfik kinguaattooqqavoq 2015-imilu ukiakkut naammassinisaaq naatsorsuutigalugu meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni. Utoqqalinermi pensionisianik aaqqissuusseqqinneq 2016-imi upernaakkut piariissaaq.

OD aperaaq pisortat aningaasartuutaat isertitaallu qanoq annertutigissangatinneqarnersut?

JWJ-p oqaatigaa pisortanit tapiissutisartunut piunasaqaatitaqanngitsumik aningaasaliisarneq allanngortinneqartariaqartoq.

MA-p oqaatigaa innuttaasut tiimimusiallit amerlignaluttuinnartut, suliffissaaleqisoqaleraluttuinnartuq avataaneersullu amerlignaluttuinnartut. Suliffissaqaanngikkallarnermi tapiissutisartunut il.il. piunasaqaateqartoqartariaqarpoq. Taamatut ineriartornerup piaartumik politikikkut qanoq unitsinnissaa eqqartorneqartariaqarpoq.

MLO ilisimatitsivoq Naalackersuisut aallartereersut siusinaartumillu pensionisiat sukaterneqaleruttortut. Inuit sulisinnaalaartut aallartinnerusariaqarput. Aammattaaq pisortat ikiorsiissutaat siunissami sukaterneqartariaqarput. Suliffissaaleqisunik nalunaarsuineq marloqiusamik ingerlassaaq. Pisortat, aammali innuttaasut.

5.1-imut. Ilisimatitseqatigiittarneq - Namminersorlutik Oqartussat

HB: Illorput 2100 takuneqarsinnaavoq Qeqqata Kommunia kisimi sanaartorfiusoq - kommunini allani qanoq sanaartortoqarpa, nunaqarfanni illut?

VQ: Naalackersuisut kingusinnerusukku itisiliillutik akissuteqarumaarput.

OD: Illumik assigiinngitsunik sullissiviusumik siullermik Innaarsuni sananeqartussaagaluartumik Nuussuarmi pisariaqartitsisoqarnerunera pissutigalugu sananeqaannarnissaa kommunip kissaatigisimavaa.

VQ: Taamatut aaqqissuussisoqarnissaanik kommunip kissaateqarsimanera ilumoorpoq. Naalackersuisut tamanna piaartumik uterfigiumaarpaat.

MA: Kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissut - Kommunip kissaataasa ilanngunneqarnissaat kissaatigaa.

SL: Kommunit missingiummut ilanngunneqarnissaaq kissaatigaat agguanneqassasorlu. Taakku internetikkut nittartakkami atuarneqarsinnaapput tamaniillu takuneqarsinnaallutik. Isumaqatigiinniartoqassaaq.

OD: Kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutit ukiut tallimat sinnerlugit atuuttannginnissaat kissaatiginarpoq, mittarfiliortiternissaaq eqqarsaatigalugu.

SL: Neqeroorutit tiguneqartut ukiunut pingasunit tallimanut atuupput. Arlaannaalluunniit ukiunut qulinut neqerooruteqanngilaq.

VQ: Ilanngutissavarput Naalackersuisunilu eqqartorneqarumaarpoq.

Immikkoortoq tusaatissatut tiguneqarpoq

5.2-mut. Ilisimatitseqatigiinneq – kommunit

VQ: Qaasuitsup Kommunianit allakkatigut ilisimatitsissummik peqarpoq.

6. Tulliani ataatsimiinnissaq

VQ: Tulliani ataatsimiittoqassaaq 3. oktober 2014 nal. 11.00. Ukiakkut ataatsimiinnissaq sioqqullugu pisinnaanerlusi piaartumik nalunaalaarisi.

7. Tamalaat

HB: Naalakkersuisut nutaarsiassanut nalunaaruteqassappat kommunilluunniit namminneq:

VQ: Sap.ak. tulliani sisamanngornermi Naalakkersuisut siunnersuuteqassapput, inernissaa apeqqutaalluni nalunaarutigineqarumaarpoq.

ACNA: 2015-imut aningaasanut inatsit qaqugu saqqummiunneqassava?

VQ: 19. august tusagassiortunik katersortitsisoqassaaq tusagassiorfinnullu nalunaaruteqartoqarluni. Nalunaaqutaa nalunaarutigineqarumaarpoq.

ACNA: Naalakkersuisut nalunaaruteqarnissaasa tungaannut kommune nipaaginnarniannilaq. Ilaatigut Facebookimi oqallittoqarpoq oqaaseqarnissarlu periarfissaqarfigerusunneqarpoq.

VQ erseqqissaavoq kikkulluunniit tusagassiorfinnut qanoq nalunaaruteqarusunnerlutik kiffaanngissuseqartut.